

ÎNCHEIERE

25 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Bîrsan Ianina și Bîrsan Nicolae, reprezentat de avocatul Botnari Veaceslav,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bîrsan Ianina împotriva lui Bîrsan Nicolae cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere,

împotriva deciziei din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 27 februarie 2017, Ianina Bîrsan a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Bîrsan (pe parcurs concretizată, f.d 115) privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

În motivarea acțiunii înaintate, reclamanta a indicat că la 13 iunie 2013 a încheiat căsătoria cu Bîrsan Nicolae, căsătoria fiind înregistrată în com. Săcălaz, județul Timiș, România, ulterior actul fiind transcris în baza de date a OSC mun. Chișinău cu nr. XXXXX din 9 februarie 2017, conform actului de căsătorie XXXXX eliberat la 09 februarie 2017.

Reclamanta a susținut că, din căsătoria comună la XXXXX, s-a născut copilul XXXXX.

Totodată, a menționat că, după nașterea copilului XXXXX, în familie au început certuri, pârâțul manifestând indiferență, reproșuri permanente, agresiune și presiune psihologică, care în rezultat au dus la dispariția dintre ei a dragostei și stimei unul față de celălalt. Situația tensionată în familie stresează și copilul, care a devenit agitat și nervos, în viziunea reclamantei.

Consideră că păstrarea familiei în continuare este imposibilă.

Reclamanta a evidențiat că în prezent locuiește împreună cu fiul XXXXX, iar pârâțul locuiește separat în România.

De asemenea, a precizat că copilul, fiind la o vârstă fragedă, are nevoie de atenție și îngrijire deosebită, de spațiu locativ propriu și de condiții de trai decente și din acest motiv solicită stabilirea domiciliului copilului împreună cu ea.

Solicită reclamanta desfacerea căsătoriei, înregistrată la Primăria com. Săcălaz, județul Timiș, România, trecută în registrul de stare civilă a OSC mun. Chișinău sub nr. XXXXX la 9 februarie 2017, stabilirea domiciliului copilului minor XXXXX cu mama Bîrsan Ianina, încasarea pensiei de întreținere a copilului în sumă bănească fixă în mărime de 5 300 de lei lunar.

Prin încheierea din 06 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost dispusă separarea pretențiilor privind stabilirea domiciliului, copilului și încasarea pensiei de întreținere, într-un proces aparte.

Cererea de chemare în judecată depusă de Bîrsan Ianina împotriva lui Nicolae Bîrsan privind stabilirea domiciliului copilului și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor a fost repartizată în mod aleatoriu judecătorului Badan-Melnic Eleonora (f.d. 168).

La 26 octombrie 2018, reclamanta a depus cerere de chemare în judecată concretizată, în motivarea căreia a indicat că pârâtul Bîrsan Nicolae se eschivează de la obligațiile părintești și nu contribuie financiar la creșterea copilului.

Reclamanta a precizat că, toate cheltuielile de îngrijire și întreținere a copilului sunt pe seama ei, cheltuielile lunare pentru întreținerea copilului constituind 5 000 de lei.

De asemenea, a menționat că, dintr-o căsătorie anterioară, mai are un copil minor, pentru întreținerea căruia instanța din România i-a stabilit achitarea unei pensii de întreținere în mărime de 100 de euro, echivalentul a 2000 de lei.

Solicită reclamanta stabilirea domiciliului copilului Bîrsan XXXXX cu mama Bîrsan Ianina și încasarea pensiei de întreținere a copilului în sumă bănească fixă în mărime de 2 500 de lei lunar.

Prin hotărârea din 12 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cererea de chemare în judecată înaintată de Ianina Bîrsan împotriva lui Nicolae Bîrsan cu privire la stabilirea domiciliului copilului și încasarea pensiei de întreținere, a fost admisă integral.

Nefiind de acord cu această soluție, la data de 02 aprilie 2019, apelantul Nicolae Bîrsan, prin intermediul avocatului Veaceslav Botnari, a declarat apel, solicitând casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de Ianina Bîrsan ca neîntemeiată, inclusiv casarea încheierii protocolare a instanței de fond prin care sa respins demersul de efectuarea expertizei psihologice.

Prin decizia din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Nicolae Bîrsan și s-a modificat hotărârea din 12 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea încasării pensiei de întreținere și a cheltuielilor de judecată, prin micșorarea cuantumului pensiei de întreținere de la suma de 2 500 de lei lunar, până la suma de 1 200 de lei lunar și a taxei de stat de la suma de 900 de lei, la suma de 720 de lei.

În rest, hotărârea din 23 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost menținută fără modificări.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că s-a constatat indubitabil că Ianina Bîrsan ar putea să asigure condiții necesare pentru o dezvoltare corespunzătoare copilului Bîrsan XXXXX sub aspect material, educațional, cât și sub aspectul moral și sentimental.

De asemenea, a punctat că instanța de fond incorect a apreciat cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor la suma de 2 500 de lei lunar, care urmează a fi achitați de Bîrsan Nicolae, concluzionând că suma de 2 500 de lei ar corespunde în mod real nevoilor minorului și necesităților de întreținere.

Citând prevederile art. 75 alin. (1) și 76 Codul Familiei, instanța de apel a reiterat că conform informației Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova valoarea minimului de existență a pentru un copil de 1-6 ani, pentru orașe mari, în semestrul II, a fost în mărime de 1 729,20 de lei, or această sumă constituie în medie mărimea unui minim de existență pe teritoriul Republicii Moldova, stabilit de o instituție oficială, în baza unor analize generale și unanim recunoscute.

La fel, instanța de apel a accentuat că consideră că micșorarea până la 1 200 de lei a cuantumului pensiei de întreținere, nu poate fi privită ca fiind contrar interesului superior al copilului minor.

La 16 ianuarie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Ianina Bîrsan, a declarat recurs împotriva deciziei din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat că consideră decizia instanței de apel prin care s-a dispus micșorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor una abuzivă, care încalcă drepturile copilului și care urmează a fi casată în partea ce ține de micșorarea cuantumului pensiei alimentare. La fel, a menționat că este neîntemeiată și lipsită de argumente. Or, Bîrsan Nicolae este angajat oficial în câmpul muncii și dispune de venituri permanente.

La 26 februarie 2020 Bîrsan Nicolae, reprezentat de avocatul Botnari Veaceslav, a declarat recurs împotriva deciziei din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, hotărârea primei instanțe și încheierea protocolară a instanței de fond prin care a fost respins demersul privind efectuarea expertizei psihologice a reclamantei Bîrsan Ianina, cu încetarea procesului. Totodată, a indicat că în caz că instanța de recurs va considera că cerințele formulate nu pot fi admise, a solicitat emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Recurentul a afirmat că instanțele inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au aplicat o altă lege ce nu trebuia să fie aplicată, iar încălcările admise au dus la soluționarea greșită a cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 19 noiembrie 2019, iar Bîrsan Ianina și Bîrsan Nicolae, reprezentat de avocatul Botnari Veaceslav, au declarat recurs la 16 ianuarie 2020 și respectiv 26 februarie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei participanților la proces la 16 decembrie 2019, conform scrisorii de însoțire (f.d.60, vol. II), însă dovada că aceasta a fost recepționată și la ce dată la materialele cauzei lipsește.

Astfel, recursurile sunt declarate în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Bîrsan Ianina și de Bîrsan Nicolae, reprezentat de avocatul Botnari Veaceslav, completul Colegiului civil, comercial și

de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Bîrsan Ianina și de Bîrsan Nicolae, reprezentat de avocatul Botnari Veaceslav, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru

Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibile recursurile declarate de Bîrsan Ianina și de Bîrsan Nicolae, reprezentat de avocatul Botnari Veaceslav.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Bîrsan Ianina și Bîrsan Nicolae, reprezentat de avocatul Botnari Veaceslav împotriva deciziei din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat